

Sygn. akt: 15/S/2018

TRYBUNAŁ ARBITRAŻOWY DO SPRAW SPORTU

przy Polskim Komitecie Olimpijskim

WYROK

**Trybunału Arbitrażowego ds. Sportu
przy Polskim Komitecie Olimpijskim
z dnia 18 lutego 2019 r.**

Zespół Orzekający Trybunału Arbitrażowego do spraw Sportu przy PKOl w składzie:

1. Tadeusz Tomaszewski	- Przewodniczący
2. Paweł Granecki	- Arbiter
3. Piotr Senddecki	- Arbiter

Protokolant: Agata Kruszewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 lutego 2019 r. skargi spółki [REDAKTED] SA na orzeczenie [REDAKTED] z dnia [REDAKTED] r.

orzeka: skargę oddalić.

UZASADNIENIE

W dniu 2 [REDAKTOWANE] r. został rozegrany mecz finałowy o [REDAKTOWANE] na [REDAKTOWANE] pomiędzy [REDAKTOWANE] a [REDAKTOWANE]. Na skutek losowania przed meczem jako klub drużyny gościa występowała [REDAKTOWANE]. W czasie meczu doszło do zamieszek ze strony kibiców obu klubów, w tym do kilkakrotnego użycia przez nich środków pirotechnicznych.

Zamieszki kibiców [REDAKTOWANE] uznane zostały jako przewinienie dyscyplinarne, za które Komisja [REDAKTOWANE] orzeczeniem z dn. [REDAKTOWANE] nałożyła na Klub [REDAKTOWANE] S.A. (dalej: Skarżący) sankcję dyscyplinarną w postaci kary pieniężnej w wysokości 1000.000 zł. Od tego orzeczenia Skarżący wniósł odwołanie datowane na [REDAKTOWANE] r., zarzucając niewspółmierną wysokość kary do przypisanego Klubowi przewinienia dyscyplinarnego, wynikającą m.in. z dokonania nieprawidłowej oceny stanu faktycznego i niewłaściwego zastosowania dyrektyw wymiaru kary przez organ dyscyplinarny [REDAKTOWANE]. Odwołanie to zostało w całości oddalone jako bezzasadne przez [REDAKTOWANE] w dn. [REDAKTOWANE] r. W związku z tym na podstawie art. 45a ust. 3 ustawy z dn. 25 czerwca 2010 r. o sporcie Skarżący wniósł skargę na ostateczną decyzję dyscyplinarną [REDAKTOWANE] do Trybunału Arbitrażowego ds. Sportu.

W swojej skardze Klub [REDAKTOWANE] S.A. nie kwestionuje niewłaściwego zachowania kibiców swojej drużyny, w tym użycia przez nich środków pirotechnicznych w 1, 10 i 53 minucie meczu oraz przyznaje, że jego odpowiedzialność kształtuje się na zasadzie ryzyka określonej w art. 4 § 2 Regulaminu [REDAKTOWANE] w świetle którego w taki sposób odpowiadają osoby prawne za przewinienia dyscyplinarne swoich kibiców. Zarzuca jednakże organom dyscyplinarnym [REDAKTOWANE] orzeczenie zbyt wysokiej kary pieniężnej w wysokości 100.000 zł, która jest niewspółmierna do przewinienia dyscyplinarnego Klubu. Zdaniem Skarżącego bowiem odpowiedzialność na zasadzie ryzyka ma w polskim prawie charakter wyjątkowy, dlatego organy dyscyplinarne przy ustalaniu wysokości kary powinny być uwzględnić istotne okoliczności, które mogły wpłynąć na nałożenie na Klub [REDAKTOWANE] S.A. kary pieniężnej znacząco mniejszej. Nieuwzględnienie takich okoliczności uzasadnia zarazem zarzut, że rozpatrujące sprawę organy dyscyplinarne [REDAKTOWANE] w sposób niepełny dokonały oceny stanu faktycznego oraz pominęły szereg okoliczności łagodzących.

Jako takie okoliczności, które powinny wpłynąć na obniżenie kary pieniężnej, Skarżący wskazał:

- a) stosunkowo niewielkie szkody spowodowane przez kibiców Klubu; szkody takie ograniczają się do 78 uszkodzonych krzesełek i innych drobnych uszkodzeń mechanicznych infrastruktury stadionu, zaś wartość szkód oszacowano łącznie na kwotę 68.204 zł. netto (83.890,92 zł. brutto). Przy czym szkody takie są znacząco mniejsze niż szkody wyrządzone w czasie meczów finałowych [REDAKTOWANE] w poprzednich latach, a dodatkowo Klub [REDAKTOWANE] S.A. niezwłocznie te szkody naprawiła. W ten sposób [REDAKTOWANE]

- ██████████ jest podwójnie karana - musiała uiścić odszkodowanie tytułem naprawienia szkód na stadionie oraz zapłacić karę dyscyplinarną;
- b) mniejszy zakres użycia środków pirotechnicznych przez kibiców ██████████ przy czym organy dyscyplinarne ██████████ przyjęły, iż przerwanie meczu zostało spowodowane odpaleniem rac i świec dymnych przez kibiców Skarżącego, co miało miejsce w 53 minucie meczu, podczas gdy przerwanie meczu faktycznie nastąpiło w 57 minucie i było bezpośrednio wynikiem odpalenia rac przez kibiców ██████████;
- c) zrównanie wysokości kary pieniężnej w kwocie 100.000 zł. z karą, jaką wymierzono Klubowi za „uchybieńa nieporównywalnie większe” związane z udziałem jego kibiców podczas finałowego meczu ██████████ w ██████████ r.; uzasadnia to w związku z tym zarzut, iż ██████████ skupiła się wyłącznie na przytoczeniu orzecznictwa Sądu Najwyższego i poglądów doktryny dotyczących rażącej niewspółmierności kary, a pominęła zaś dotychczasową linię orzeczniczą ██████████ organów dyscyplinarnych w sprawach podobnych przewinień dyscyplinarnych. W ten sposób organ dyscyplinarny przekroczył granice zasady swobodnej oceny dowodów określonej w art. 118 Regulaminu Dyscyplinarnego ██████████ oraz złamał zasadę równości wobec prawa;
- d) niedostosowanie wysokości kary do stopnia winy Klubu i stopnia społecznej szkodliwości czynu, jak również do celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie poprzez wymierzenie kary w takim przypadku powinny być osiągnięte. Dla realizacji tych celów, zdaniem Skarżącego, wystarczające było orzeczenie kary w wysokości nie większej niż 50.000 zł, o co zresztą sam Klub występował do organów dyscyplinarnych ██████████ W skardze wskazano dodatkowo, że w ocenianej sprawie w ogóle brak było winy po stronie Skarżącego, jak również nie udowodniono w postępowaniu dyscyplinarnym jakichkolwiek nieumyślnych działań bądź zaniedbań Klubu związanych z organizacją meczu lub dystrybucją biletów dla kibiców, zaś przypisanie odpowiedzialności Klubu wyłącznie na zasadzie ryzyka powinno być odzwierciedlone w wymiarze kary;
- e) wystąpienie uchybień po stronie ██████████ - organizatora meczu, które doprowadziły do możliwości powstania zamieszek na stadionie, a które to uchybieńa nie zostały wzięte pod uwagę przez ██████████ Skarżący odwołał się jednocześnie do punktu 22.6 Regulaminu ██████████ o ██████████ ██████████ przyjętego przez Zarząd ██████████ uchwałą nr ██████████ z dn. ██████████ r., który mówi, że organizatorem meczu finałowego w rozgrywkach o ██████████ jest ██████████
- f) nieuwzględnienie w toku postępowania dyscyplinarnego wpływu zachowania kibiców Klubu ██████████ którzy odpalali race i świece dymne i których zachowanie przyczyniło się do przerwania meczu w 57 minucie.

W konkluzji na podstawie § 79 Regulaminu Trybunału Arbitrażowego do Spraw Sportu Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia ██████████ ██████████ poprzez orzeczenie kary pieniężnej w wysokości

nie wyższej niż 50.000 zł., ewentualnie o uchylenie orzeczenia [REDAKTOWANE] i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na Skargę z dn. [REDAKTOWANE] r. [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] nie zgodził się z zarzutami odwoławczymi oraz wniósł o oddalenie skargi [REDAKTOWANE] S.A. w całości.

Trybunał zważył co następuje.

1. Wbrew zarzutom podniesionym w pisemnej skardze i podtrzymanym na rozprawie przez Skarżącego, stan faktyczny sprawy został ustalony przez organy dyscyplinarne [REDAKTOWANE] w sposób pełny i prawidłowy, przy czym wykorzystano w tym celu m.in. raport delegata [REDAKTOWANE] obecnego w czasie meczu. Należy podkreślić, że wnikliwa analiza treści Skargi dowodzi, że zarzuty Klubu [REDAKTOWANE] S.A. nie tyle odnosiły się do – jak to stwierdzono – niepełnego ustalenia stanu faktycznego przez Komisję Dyscyplinarną [REDAKTOWANE] (p. 7.1 Skargi), a do dokonanej przez nią oceny tego stanu, w której nie uwzględniono wymienionych wyżej czynników mających stanowić okoliczności łagodzące. Skarżący nie przedstawił konkretnych argumentów, które mogłyby wykazać odmienny od ustalonego stan faktyczny i, co szczególnie istotne, nie kwestionował przewinień dyscyplinarnych ze strony kibiców Klubu oraz ustaleń [REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE] w odniesieniu do użycia przez kibiców [REDAKTOWANE] środków pirotechnicznych w 1, 10 i 53 minucie meczu. W konsekwencji jedyną konkluzją wypływającą ze Skargi jest wniosek o zmianę zaskarżonego orzeczenia [REDAKTOWANE] poprzez orzeczenie kary pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 50.000 zł., ewentualnie o uchylenie orzeczenia [REDAKTOWANE] i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W tym miejscu należy stwierdzić, iż nie mogło odnieść skutku kwestionowanie przez Skarżącego ustaleń faktycznych, poczynionych przez organy dyscyplinarne [REDAKTOWANE] skoro podstawą skargi była rażąca niewspółmierność kary. Godzi się przypomnieć, iż zaskarżenie orzeczenia w zakresie wymierzonej kary *eo ipso* zakłada akceptację ustaleń faktycznych, które legły u podstaw rozstrzygnięcia w zakresie opisu czynu, za który kara została wymierzona, a jedynym polem sporu pozostaje ciężar sankcji wymierzonej za dane przewinienie. Jeżeli zatem Skarżący nie kwestionował zasadności poniesienia kary za przewinienie dyscyplinarne, określone w orzeczeniu [REDAKTOWANE] a jedynie twierdził, że kara jest rażąco niewspółmierna do tego przewinienia, czego skutkiem jest zaskarżenie orzeczenia jedynie co do kary, nie może on w postępowaniu przed Trybunałem podnosić zarzutów, które – odnosząc się do opisu czynu – wykraczają poza zakres zaskarżenia orzeczenia [REDAKTOWANE]. Jeżeli zatem Skarżący nie zgadzał się z opisem czynu, a więc kwestionował ustalenia faktyczne organów dyscyplinarnych [REDAKTOWANE], powinien był zaskarżyć orzeczenie [REDAKTOWANE] w zakresie, który pozwalałby Trybunałowi na badanie tychże ustaleń. Tymczasem Skarżący, wnosząc środek zaskarżenia jedynie od wymierzonej kary, w istocie akceptował opis czynu, który stanowił podstawę wymierzenia sankcji dyscyplinarnej.

2. Jest również bezsporne, że odpowiedzialność za zachowanie swoich kibiców Klub ponosi na zasadzie ryzyka. Wprawdzie z art. 4 Regulaminu Dyscyplinarnego [REDAKTOWANE] wynika, że regułą jest odpowiedzialność na zasadzie winy

za przewinienia popełnione umyślnie, a w przypadkach przewidzianych w regulaminie, także za przewinienia nieumyślne (§1), to jednak osoby prawne, a w tym przypadku jest nią Klub [REDAKTED] S.A., za przewinienia dyscyplinarne swoich kibiców (podobnie jak swoich zawodników, trenerów, instruktorów, członków sztabu medycznego i działaczy) odpowiadają na zasadzie ryzyka (§2 art 4). W związku z tym wszelkie próby odwołania się Skarżącego do braku winy bądź niedostosowania wysokości kary do stopnia winy Klubu nie mogą być uwzględnione. Sam fakt podnoszonego przez Klub nieudowodnienia mu w postępowaniu dyscyplinarnym jakichkolwiek nawet nieumyślnych działań bądź zaniedbań Klubu związanych z organizacją meczu czy dystrybucją biletów nie jest wystarczającą przesłanką do traktowania ich jako okoliczności łagodzących, wpływających bezpośrednio na wysokość kary i które musiałyby być wzięte pod uwagę przez organy dyscyplinarne. Jeśli zatem stan faktyczny został ustalony w sposób prawidłowy, o czym wyżej była mowa, to stanowiło to wystarczającą podstawę do uznania przez organy dyscyplinarne odpowiedzialności Klubu i wymierzenia mu kary.

3. Taką przesłanką wpływającą na złagodzenie odpowiedzialności [REDAKTED] S.A. nie mogą też być podnoszone przez Skarżącego ewentualne uchybienia [REDAKTED] jako organizatora meczu, gdyż odpowiedzialność Klubu na zasadzie ryzyka jest oddzielona od sugerowanej przez Skarżącego odpowiedzialności Związku za nienależytą organizację meczu. Kwestia ta była dodatkowo szerszej poruszona w czasie rozprawy, gdyż pełnomocnik Klubu wskazywał, że przepisy wewnętrzne [REDAKTED] są tak sformułowane, że praktycznie uniemożliwiają należyte przygotowanie się klubu kibiców gości meczu finałowego o [REDAKTED] do odpowiedniego zapewnienia bezpieczeństwa na stadionie ze strony własnych kibiców, doboru i kontroli wchodzących kibiców i ich zachowania na stadionie. Dlatego, zdaniem Skarżącego, tym większa odpowiedzialność w tym zakresie powinna spoczywać na [REDAKTED]. W szczególności przyczyną takiej sytuacji ma być specyfika meczu finałowego, kiedy to – inaczej niż we wcześniejszej fazie rozgrywek [REDAKTED] – nie jest z góry ustalony gospodarz i gość meczu, zaś losowanie decydujące o wyborze gospodarza i gościa, na których spoczywają szczególne obowiązki, dokonywane jest na krótko przed samym meczem. Należy w związku z tym wskazać, że problem ten nie eliminuje ani nawet nie zmniejsza odpowiedzialności Klubu na zasadzie ryzyka, tym bardziej, że tego rodzaju regulacje są wcześniej znane klubom biorącym udział w rozgrywkach i Klub [REDAKTED] S.A. się na nie zgodził. Taką regulacją jest przede wszystkim uchwała nr II/85 z dn. 20 lutego 2013 r. Zarządu [REDAKTED] w sprawie zasad udziału kibiców drużyny gości na meczach piłki nożnej podczas rozgrywek szczebla centralnego organizowanych przez [REDAKTED] i [REDAKTED] S.A.; w punkcie 3 tej uchwały *expressis verbis* stwierdza się, że klub drużyny gościa podejmuje decyzję, czy wysyła, a tym samym autoryzuje zorganizowaną grupę kibiców swojej drużyny na mecz wyjazdowy. W takim przypadku klub drużyny gościa ponosi odpowiedzialność za zachowanie grupy swoich kibiców i ewentualne szkody przez nią wyrządzone na stadionie klubu drużyny gospodarza. Jedynie na marginesie warto zauważyć, iż

rzeczywiście ze względów czasowych występuje tutaj niedostosowanie w omawianym zakresie przepisów związkowych do specyfiki meczu finałowego i Trybunał widzi potrzebę odpowiedniego ukształtowania przez [REDAKTOR] w przyszłych rozgrywkach przepisów dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa na stadionie przez kluby uczestniczące w meczu finałowym.

4. Zasadniczym zarzutem odwoławczym Klubu [REDAKTOR] S.A. jest rażąca niewspółmierność kary, przy wymierzaniu której organy dyscyplinarne [REDAKTOR] nie wzięły pod uwagę wysokości wcześniej orzeczonych kar za podobne przewinienia dyscyplinarne oraz przyczynienia się kibiców Klubu [REDAKTOR] do powstania zagrożenia bezpieczeństwa na stadionie i w efekcie przerwania meczu. Kwestie te były przedmiotem szczegółowych pytań do stron w czasie rozprawy i pogłębionej analizy dokonanej przez Trybunał przy wydaniu niniejszego orzeczenia. Ustalono, że orzekane wcześniej kary pieniężne w innych postępowaniach dyscyplinarnych były zróżnicowane, w tym w niektórych przypadkach niższe, a w niektórych co najmniej równe karze nałożonej na [REDAKTOR] w omawianej sprawie. W szczególności kara pieniężna za przewinienia dyscyplinarne popełnione w czasie meczu finałowego o [REDAKTOR] na [REDAKTOR] nałożona na Klub [REDAKTOR] S.A. w [REDAKTOR] roku również wynosiła 100.000 zł. Należy jednocześnie podkreślić, że w związku z niewłaściwym zachowaniem kibiców Klubu [REDAKTOR] podczas meczu finałowego [REDAKTOR] rozegranego w dn. [REDAKTOR] roku na [REDAKTOR] w [REDAKTOR] prowadzone było postępowanie dyscyplinarne przeciwko temu Klubowi. W jego wyniku Klub [REDAKTOR] został ukarany karą zasadniczą zakazu rozgrywania meczów z udziałem publiczności na całym obiekcie sportowym w miejscowości będącej siedzibą klubu w rozgrywkach [REDAKTOR] w wymiarze jednego roku, karą zakazu wyjazdów zorganizowanych grup kibiców na mecze piłkarskie w rozgrywkach [REDAKTOR] w wymiarze jednego roku oraz w meczu o [REDAKTOR] w roku [REDAKTOR] roku, karą zakazu wyjazdu zorganizowanych grup kibiców na mecze piłkarskie w rozgrywkach [REDAKTOR] do końca [REDAKTOR] roku, a nadto karą pieniężną w wysokości 200.000 zł. (por. komunikat [REDAKTOR] [REDAKTOR]).

[REDAKTOR]. Są to więc kary zdecydowanie surowsze niż kara orzeczona w stosunku do Klubu [REDAKTOR]. Świadczy to uwzględnieniu przez Komisję Dyscyplinarną [REDAKTOR] stopnia przyczynienia się przez kibiców obu klubów do powstania zagrożenia bezpieczeństwa na [REDAKTOR] oraz o odpowiednim miarkowaniu kar w stosunku do [REDAKTOR] i [REDAKTOR].

Zdaniem Trybunału, wysokość orzeczonej kary pieniężnej w stosunku do Skarżącego jest adekwatna do przewinienia dyscyplinarnego Klubu [REDAKTOR] [REDAKTOR], została skorelowana ze stopniem społecznej szkodliwości czynu oraz realizuje podstawowe funkcje takiej kary: zapobiegawczą i wychowawczą. Przy czym potrzeba realizacji celu prewencyjnego i wychowawczego kary obecnie orzeczonej tym bardziej wymaga podkreślenia, że wobec Skarżącego została już wcześniej wymierzona kara pieniężna w takiej samej wysokości za analogiczny delikt dyscyplinarny w ramach rozgrywek o [REDAKTOR] w sezonie

██████████. W żadnym więc przypadku nie można przyjąć, że obecnie wymierzona kara jest rażąco niewspółmierna i w taki sposób odbiega od wysokości kar stosowanych w związkowych postępowaniach dyscyplinarnych.

Wreszcie kara taka jest zgodna z linią orzecniczą judykatury, na co słusznie wskazuje w odpowiedzi na skargę ██████████. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się bowiem, iż rażąca niewspółmierność kary występuje wtedy, gdy kara nie uwzględnia w należyty sposób stopnia społecznej szkodliwości rozpatrywanego czynu oraz nie realizuje wystarczająco celu kary. W świetle wyroków SN należy przyjąć, iż kara będzie rażąco niewspółmierna, jeśli na podstawie ustalonych okoliczności sprawy można przyjąć, że zachodzi wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną, a karą, która powinna zostać wymierzona w wyniku prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo (por. wyroki SN z dn. 11.04.1985 r., V KRN 178/85; z dn. 26.06.2006 r., SN 28.06; z dn. 22.10.2007, SN 75/07; z dn. 30.06.2009, WA 19/09). W omawianej sprawie Trybunał nie zauważa, aby taka wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną, a karą, która powinna zostać wymierzona, faktycznie wystąpiła.

5. Przy określaniu wysokości kary ██████████, a w ślad za nią ██████████ kierowały się regułami wnioskowania wynikającymi z zasady swobodnej oceny dowodów, do czego takie organy są uprawnione. Wynika to wprost z art. 118 Regulaminu Dyscyplinarnego ██████████ w którym stwierdza się, że organy dyscyplinarne w toku rozpoznawania sprawy kierują się zasadą swobodnej oceny dowodów. Zdaniem Trybunału organy te nie przekroczyły jej granic i w sposób należyty uzasadniły swoje stanowisko, wskazując jakie fakty uznały za udowodnione i na jakich oparły się dowodach. Na tej podstawie, w ramach działania tej zasady, miały też prawo określić wysokość kary pieniężnej.

6. Trybunał nie wypowiedział się o kosztach postępowania, bowiem strony nie zgłosiły wniosków w tym zakresie.

██████████
██████████
██████████